

ἀγάλλισμα τό, Ἡπ. (Ἰωάνν. Κόνιτς. κ. ἀ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀγαλλίσμα.

Ἀπόλαυσις, τέρψις ἔνθ' ἄν.: Τὸν φαεῖ ἦσαν ἀγάλλισμα ἐπροξένησε πολλὴν ἡδονήν) Ἡπ. || Φρ. Τώρα εἶνι ἀγάλλισμα! (λέγεται συνήθως ὑπὸ τῶν γεωργῶν μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ τῶν ποιμένων μετὰ τὴν πώλησιν τῶν ἀμνῶν) Ἰωάνν. Συνών. ἀγαλλισμός.

ἀγαλλισμός ό, Ἡπ. (Ζαγόρ. Κόνιτς. κ. ἀ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀγαλλισμός.

1) Ἀπόλαυσις, τέρψις Ἡπ. (Κόνιτς. κ. ἀ.): Τὸν φαεῖ ἦσαν ἀγαλλισμός (ἐπροξένησεν εὐχαρίστησιν πολλήν) Κόνιτς. Συνών. ἀγάλλισμα. 2) Ἀνάπαυσις, ἡσυχία Ἡπ. (Ζαγόρ.)

ἀγαλμα τό, πολλαχ. ἄγαρμα Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλλ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἄγαλμα.

1) Ὁμοίωμα ἀνθρώπου ἐκ μαρμάρου ἢ χαλκοῦ ἢ ἄλλης ὕλης, ἀνδριᾶς Ἀθῆν. Κέρκ. Κεφαλλ. Κυκλ. (Πάρ. Σῦρ. κ. ἀ.) Παξ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ. ἀ.: Σὰν ἄγαλμα ἢ σὰν ἄγαρμα (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀφώνου καὶ ἀκινήτου) πολλαχ. Εἶναι σὰν ἄγαλμα (ἐπὶ γυναικὸς δυσειδοῦς) Καλάβρυτ. || Μεταφ. καὶ ἐπὶ ὥραιου: Αὐτὴ ἐγινε ἄγαλμα (ἐπὶ γυναικὸς ἐψιμυθιωμένης) Σῦρ. 2) Ὁ μὴ ἔχων χάριν, θέλγητρα Κέρκ. κ. ἀ.: Δὲ ντρέπεται, μωρὲ ἄγαρμα! Κέρκ. Πβ. ξόανο.

ἀγαλματάκι τό, Ἀθῆν. Σῦρ. (Ερμούπ.) κ. ἀ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἄγαλμα.

Μικρὸν ἄγαλμα ἔνθ' ἄν.: Ἀπάνω 'ς τὸ πιάνο ἔχει ἀγαλματάκια Ἐρμούπ. || Φρ. Εἶναι ἀγαλματάκι! (ἐπὶ τοῦ εὐειδοῦς προσώπου) αὐτόθ.

ἀγαλματένιος ἐπίθ. Ἀθῆν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγαλμα.

Ὁ ὢν ὁμοίος πρὸς ἄγαλμα, ἐπὶ ἀνθρωπίνου σώματος ὥραιου: Ἀγαλματένιο κορμί.

ἀγαλος ἐπίθ. Κρήτ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Σύμ. Σῦρ. κ. ἀ. ἀγαλους Στερελλ. (Αἰτωλ. κ. ἀ.) ἀνάγαλους Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. γάλα.

1) Ὁ μὴ ἔχων, ὁ μὴ παρέχων γάλα (α) Ἐπὶ ζώων Μακεδ. (Χαλκιδ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Σύμ. κ. ἀ.: Κατοίκα ἄγαλη Σύμ. Εἶν' ἄγαλ' γίδα αὐτεῖν', ἰγὼ ἔχον νῆα γαλαχτιρὴ Αἰτωλ. Ἀνάγαλον γίδ' - πρόβατον Χαλκιδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγάλατος. (β) Ἐπὶ ὥρων τοῦ ἔτους ἢ ἀτμοσφαιρικῶν καταστάσεων, αἵτινες γίνονται αἰτία νὰ μὴ παρέχουν τὰ ζῶα γάλα Κρήτ. Σύμ. Σῦρ. κ. ἀ.: Φρ. Ὁ Γενάρης εἶναι ἄπαρος καὶ ἄγαλος Κρήτ. Ὁ σορόκκος εἶναι ἄκαρπος, ἄγαλος, ἄσταχος (διότι καταστρεφόμενης τῆς βλαστῆσεως ὑπὸ τῆς βλαβεραῆς ἐπιδράσεώς του δὲν εὐρίσκουν τὰ ζῶα ἐπαρκῆ τροφήν καὶ ἐπομένως δὲν παρέχουν ἀρκετὸν γάλα) Σῦρ. β) Μεταφ. ἄγονος, ἰδίως ἐπὶ ἐποχῆς τοῦ ἔτους, καθ' ἣν δὲν γίνεται ἄγρα ἰχθύων Σύμ.: Φρ. Γενάρης ἄγαλος (κατὰ τὸν Ἰανουάριον εἶναι δύσκολος ἢ ἀλεία). Συνών. ἄπαρος. 2) Τὸ οὐδ. ἄγαλο οὐσ., παιδίον ἀνίκανον εἰς πᾶσαν ἐργασίαν, συνήθως ἐπὶ κορασίου (κυρίως τὸ μὴ θηλάσαν ἀρκετὸν γάλα, τούτου δὲ ἔνεκα καταστὰν καχε-

κτικὸν καὶ ἀνίκανον) Πελοπν. (Ἀρκαδ.): Βρὲ τὸ ἄγαλο! Εἶναι ἓνα ἄγαλο, γιέ μου!

ἀγαμησιὰ ἡ, ἀγαμησία Πελοπν. (Λακων.) ἀγαμησιὰ Κύπρ. Πελοπν. (Λακεδ. Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγάμητος.

Ἡ ἀποχή, ἡ στέρησις τῆς συνουσίας ἔνθ' ἄν.: Παροιμ. Ἐμεῖς πεθαίνουμε τῆς ἀγαμησιᾶς καὶ ὁ ἄντρας μας ξενογαμεῖ (ἐπὶ τοῦ παρέχοντος τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ στερήσει) Λακεδ. Λακων. Συνών. ἀγαμησίλα.

ἀγαμησίλα ἡ, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγαμησιὰ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίλα.

Ἡ ἀποχή, ἡ στέρησις τῆς συνουσίας: Πέθανε ἀπὸ ἀγαμησίλα. Συνών. ἀγαμησιὰ.

ἀγάμητος ἐπίθ. Κυκλ. κ. ἀ. ἀγάμ'τους Μακεδ. Σάμ. κ. ἀ. ἀγάμετος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαμῶ. Πβ. μεταγν. ἀγάμητος, ὅπερ σημαίνει ἄγαμος. Πολυδ. Ὀνομαστ. 3,47 «τῶν δὲ νέων κωμῶδων τινὲς τὸν ἄγαμον ἀγάμητον εἰρήκασιν».

Παθ. ὁ μὴ βινηθείς, ὁ μὴ συνουσιασθείς Μακεδ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Σάμ. κ. ἀ. Ἐνεργ. ὁ μὴ βινήσας Κυκλ.: Πέθανε ἀγάμητος καὶ πάει παρθένος 'ς τὸν ἄλλο κόσμον.

ἀγαμπούνιαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγαβούνιαστος Θήρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαμπουνιάζω.

Ὁ μὴ ἔχων γαμπούνι, ἦτοι τὸ περὶ τὴν κνήμην μέρος: Κάλισα ἀγαβούνιαστη (βραχεῖα μέχρι τῶν μέσων τῆς κνήμης).

ἀγάνα ἡ, (I) Εὐβ. (Ἀλιβέρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. ἄγανο.

1) Αἱ λεπταὶ καὶ βελονοειδεῖς ἀποφύσεις τῆς κεφαλῆς τοῦ στάχους, ὁ ἀθήρ Εὐβ. (Ἀλιβέρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.): Γιὰ νὰ φκειάης ψάψ' καλὴ πρέπει νὰ κάψ'ς 'ς ἀγάνας πρῶτα (ψάψ' = δέσμη χλωρῶν σταχύων, τῶν ὁποίων τρώγεται ὁ καρπός, ἀφοῦ περικαιοῦν εἰς φλόγα) Αἰτωλ. Συνών. ἀθέρας. 2) Λεπτὸν καὶ βελονοειδὲς ὅσπου ἰχθύος Στερελλ. (Αἰτωλ.): Εἶχαν πουλλὲς ἀγάνες τὰ ψάρια. Συνών. ἀθέρας.

ἀγάνα ἡ, (II) Βιθυν.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Εἶδος πλακουντίου ξηροῦ καὶ εὐθραύστου.

ἀγανὰ ἐπίρρ. Κεφαλλ. κ. ἀ. ἀνὰ Κάρπ. Τῆλ. Τῆν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγανός. Ὁ τύπ. ἀνὰ ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀανὰ ἀποβληθέντος τοῦ γ μεταξὺ δύο φων.

1) Ἀραιῶς, χαλαρῶς, ἐπὶ τῆς ὑφῆς πλεκτῶν ἀντικειμένων Κεφαλλ. κ. ἀ.: Δουλεύω τὴ γάλτσα ἀγανά. Συνών. ἀγανίχλα 2, ἀντίθ. κρουστά, σφιχτά. 2) Ἀμυδρῶς, μόλις πως, συνήθως κατ' ἐπανάληψιν ἀνὰ ἀνὰ Κάρπ. Τῆλ. Τῆν.: Ἀνὰ ἀνὰ τὸ θωρῶ Κάρπ. Ἀνὰ ἀνὰ φαίνονται (ἐπὶ τῶν λίαν μακρὰν εὐρισκομένων) αὐτόθ. Ἀνὰ ἀνὰ τὸ θυμοῦμαι Τῆλ. Κάρπ.

